

18.1/2017/2017.

Jegyzőkönyv

**Pusztamagyaród Község Önkormányzat
Képviselő-testületének közmeghallgatásáról**

2017. október 25.

J e g y z ő k ö n y v

Pusztamagyaród Község Önkormányzat Képviselő-testület közmeghallgatásáról

Az ülés helye: Gondozási Központ Pusztamagyaród

Az ülés időpontja: 2017. október 25. 17.00 óra

Az ülés formája: nyílt

Jelen vannak: Jelenléti ív szerint

Igazoltan távol van: Novák Tibor Gábor képviselő

Kovács Károlyné polgármester köszöntötte a megjelenteket, megállapította hogy az ülés határozat képes, a közmeghallgatást megnyitotta. A Képviselő-testület egyhangúlag egyetértett a napirenddel és az alábbiak szerint fogadta el.

Napirend:

- 1./ Települési Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet bemutatása
Előadó: Kovács Károlyné polgármester
- 2./ Tájékoztató az önkormányzat munkájáról
Előadó: Kovács Károlyné polgármester
- 3./ Lakóhely környezeti állapotáról tájékoztató
Előadó: Kovács Károlyné polgármester
- 4./ Egyéb

1./ Települési Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet bemutatása

Előadó: Kovács Károlyné polgármester

Kovács Károlyné polgármester külön köszöntötte Vargáné Horváth Alexandrát, aki az arculati kézikönyv készítőjének képviselőjeként van jelen. Sajnálja, hogy a lakosság részéről nincs érdeklődés. Tájékoztattott arról, hogy az önkormányzatnak jogszabályi kötelezettsége az arculati kézikönyv elkészítése december 31. napig. Erre a feladatra az állam 1 millió Ft összegű támogatást adott minden önkormányzat részére. Felkérte Vargáné Horváth Alexandrát, hogy mutassa be az elkészült munkát.

Vargáné Horváth Alexandra köszöntötte a megjelenteket és megköszönte a meghívást. Ezt követően bemutatta az elkészült anyagot. Kiemelte, hogy ez munkaanyag. Kérte, hogy az észrevételeket, javaslatokat 8 napon belül gyűjtsék össze és juttassák el hozzájuk, hogy azt még időben be tudják dolgozni az anyagba. Ezt követően megküldik az önkormányzat részére a végleges dokumentumot amit a képviselő-testületnek kell jóváhagynia.

Beszélgetés alakult ki az elkészült anyagról.

Kovács Károlyné polgármester megköszönte Vargáné Horváth Alexandrának, hogy részt vett a közmeghallgatáson. Hozzátette, összegyűjtik az észrevételeket és időben el fogják azokat juttatni a készítőik részére.

2./ Tájékoztató az önkormányzat munkájáról

Előadó: Kovács Károlyné polgármester

Kovács Károlyné polgármester beszámolt a lakóhely környezeti állapotáról. (Lásd 2. melléklet.)

3./ Lakóhely környezeti állapotáról tájékoztató

Előadó: Kovács Károlyné polgármester

Kovács Károlyné polgármester beszámolt a lakóhely környezeti állapotáról. (Lásd 3. melléklet.)

4./ Egyéb

Miután hozzászólás, észrevétel, javaslat nem volt a polgármester megköszönte a jelenlévőknek a részvételt, 17.25 órakor a közmeghallgatást bezárta.

K.m.f.

Kovács Károlyné
polgármester

Szunyogh István
jegyző

Pusztamagyaród Község Polgármestere
8895. Pusztamagyaród, Fő út 2. T: 373-101

.....
.....

MEGHÍVÓ

Pusztamagyaród Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
2017. október 25-én (szerda) 17.00 órakor közmeghallgatás tart.

Helye: Gondozási Központ épülete

Napirend:

- 1./ Települési Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet bemutatása
Előadó: Kovács Károlyné polgármester
- 2./ Tájékoztató az önkormányzat munkájáról
Előadó: Kovács Károlyné polgármester
- 3./ Lakóhely környezeti állapotáról tájékoztató
Előadó: Kovács Károlyné polgármester
- 4./ Egyéb

Tisztelettel kérem, hogy a testületi ülésen részt venni szíveskedjék.

Kovács Károlyné
Kovács Károlyné
polgármester

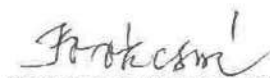
Jelenléti ív

Pusztamagyaród Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

2017. október 25-én tartott közmeghallgatásról

Kovács Károlyné

polgármester

Árkus István

alpolgármester

Gál József Szilárd

képviselő

Novák Tibor Gábor

képviselő

.....

Takácsné Pesti Zsuzsanna

képviselő

Tanácskozási joggal meghívottak:

Szunyogh István

jegyző

Takács Zsolt

elnök

.....

.....
Vargáné Horváth Alexandra

ELŐTERJESZTÉS

**Pusztamagyaród Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2017. október 25-i közmeghallgatására**

PUSZTAMAGYARÓD

Településképi Arculati Kézikönyve
(egyeztetési anyag)

Készült: 2017. május

Aláírólap PUSZTAMAGYARÓD településképi rendelethez

településtervező és főépítész:
Moldován Ágnes TT20-0282

TARTALOM

1. Bevezetés, köszöntő
2. Településtörténet, a település bemutatása, a település sajátosságai
3. Örökségünk, településképi jellemzők, meghatározó építészeti értékek
4. Településképi szempontból meghatározó területek
területek lehatárolása, településképi, arculati jellemzők bemutatása
5. Településképi formálására vonatkozó ajánlások
utcák, terek, köztéri alkotások
6. Példák bemutatása

1.Bevezetés, köszöntő

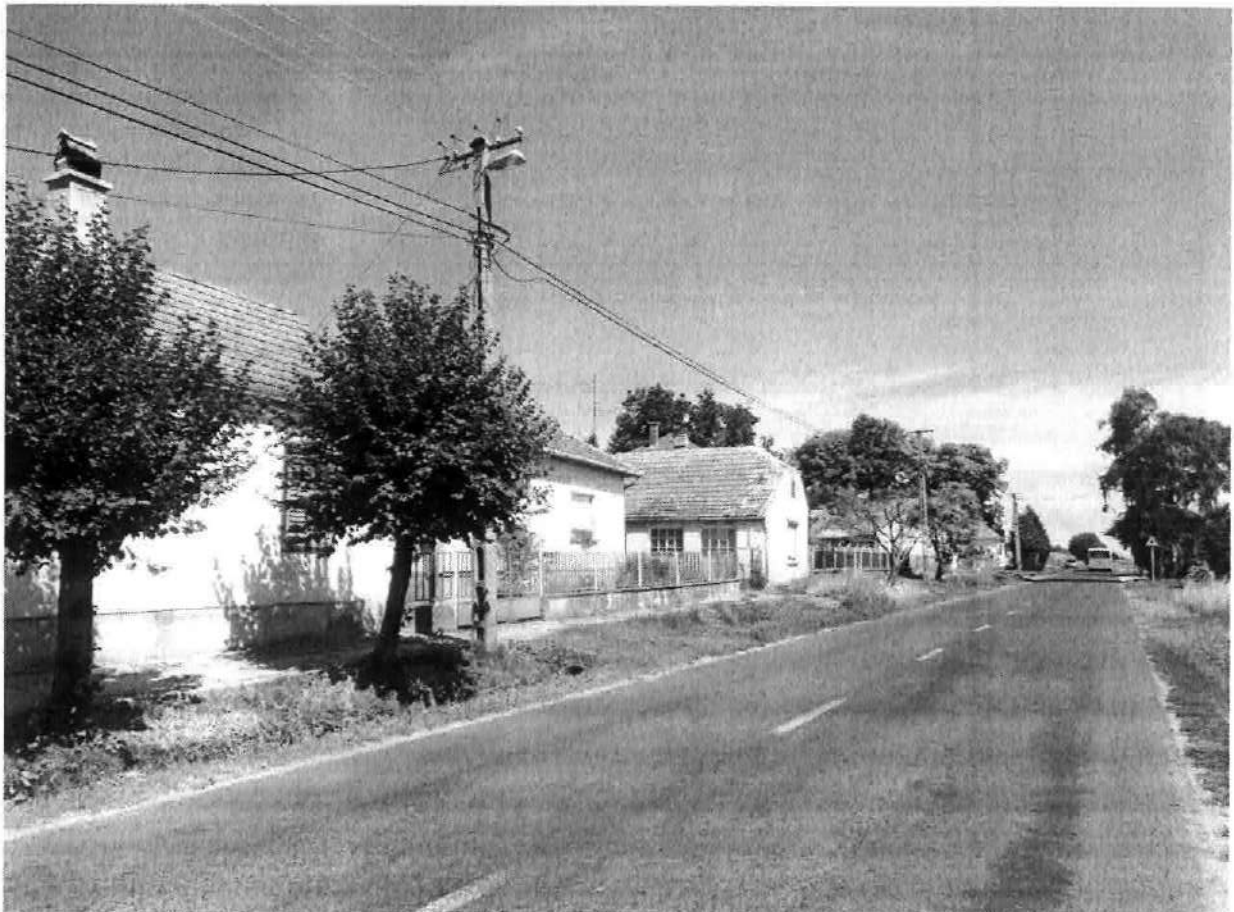
A múltban, amikor az egységes kultúrák stabilabbak és homogénebbek voltak, valamint sokkal szélesebb társadalmi megegyezés volt a szimbólumokkal kapcsolatban, ritkán volt szükség arra, hogy az emberek az őket körülvevő környezet közötti kapcsolatot vizsgálják; a kettő között szoros volt a harmónia (Rapoport 1977).

Napjainkban sokkal nehezebb tervezni, hiszen keverednek a társadalmak, kultúrák, szimbólumok. Olyan települések kialakítása a cél, amelyhez az emberek tartozni akarnak.

Mivel egy település egyrészt esztétikai szerepet tölt be az emberek életében, másrészt pedig használják, ennek megfelelően szükséges védeni a meglévő értékeket, és fejlődni.

“Amikor ráébredünk, hogy jelenlegi tulajdonságaink, környezetünk, képességeink és fizikai állapotunk mind a múltbeli gondolkodásunk eredményei, némi fogalmat nyerhetünk a tudás értékéről.”

Charles F. Haanel

2. Településtörténet, a település bemutatása, a település sajátosságai

Ősi település valószínűleg már a kőkorszakban is lakott terület volt. A honfoglalás körüli időkben a mai falutól körülbelül 4 km-re volt található az a kis település, amelynek központját egy templom és egy pálos rendű kolostor alkotta. Nevét először 1214-ben olvashatjuk Moghorod alakban. A maihoz hasonló elnevezés 1720-ban fordul elő, ekkor már Pusztamagyaródnak írják.

A török 1576-ban, 1578-ban és 1582-ben szinte teljesen feldúlta, felégette. Kanizsa eleste után a helységet bekapcsolták a végházak láncolatába. Hogy a kanizsai törökök ezen a területen ne tudjanak áthatolni, a mai Rákóczi út helyén hoztak létre egy települést az őrség tagjainak palánkvárával.

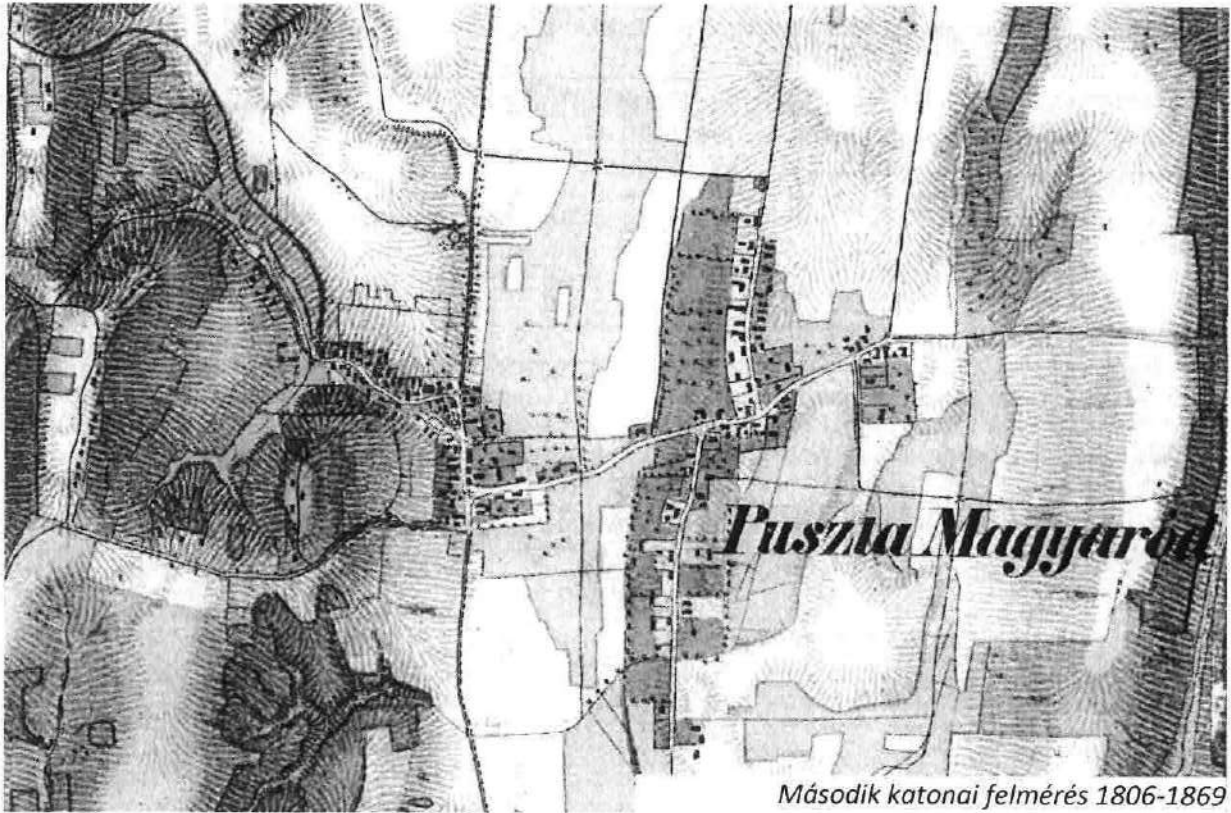
Első katonai felmérés 1763-1787

Elhelyezkedésében, a falu területi kettéosztottságában ezeknek meghatározó szerepe volt, így a nyugati rész lakossága az őrség és Magyarórod felégetésekor odamenekült maradék lakosságból alakult ki, míg a keleti rész lakossága a haza nem tért kanizsai törökök letelepedésének helye lett.

Ott ahol a Válicka kétfelé szalad, ott lakik a híres Pusztamagyarod" szól a népdal is.

A Zala megye középső részén fekvő Pusztamagyaród község szerkezetének és szerkezeti fejlődésének legmeghatározóbb elemei:

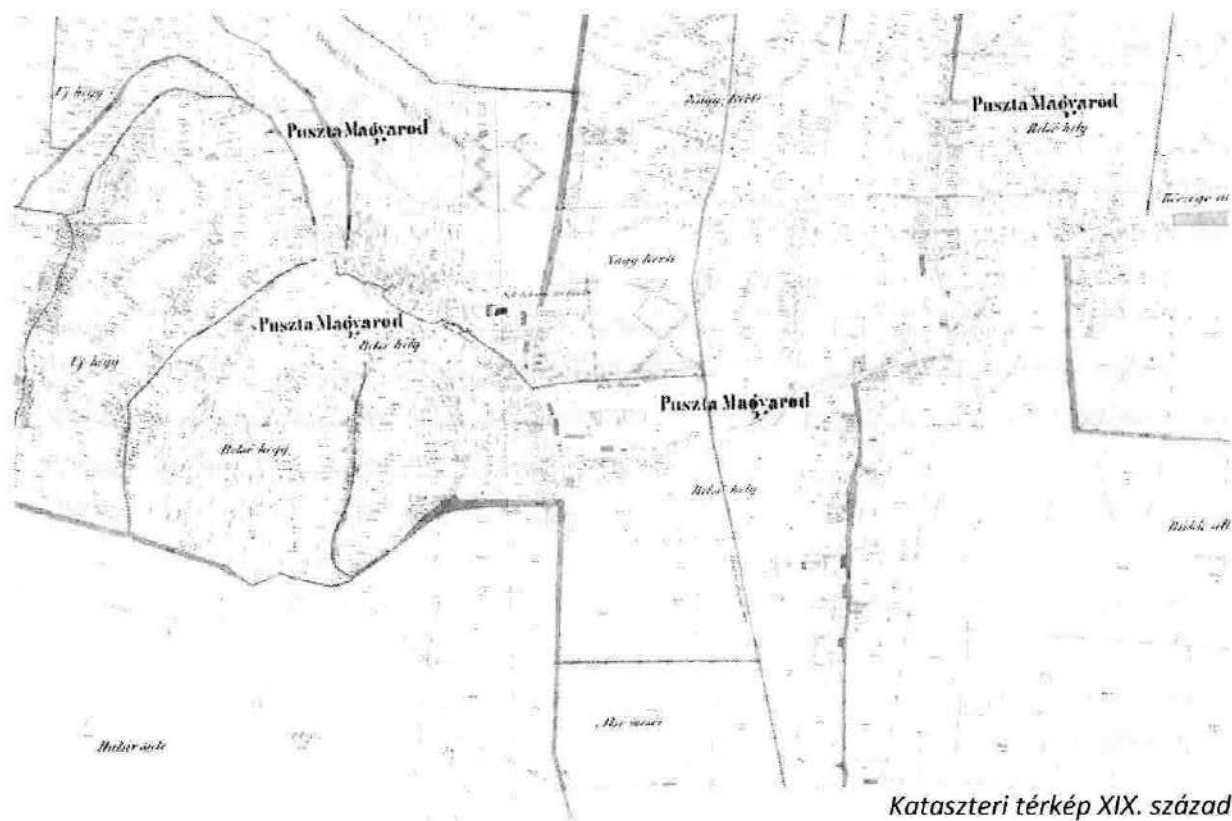
- A településen észak-déli irányban áthaladó Bak-Becsehely irányú 7536. sz. országos mellékút, a települést behálózó természetközeli vízfolyások hálózata, a települést észak-déli irányban átszelő Válickapatak és a Karaj-kürtösi patak, valamint a Válicka völgyét követő, főként észak-déli nyomvonalú külterületi dűlőutak hálózata.

A felszabadító háborúk utáni első évtizedekben többen is igényt tartottak a helységre, 1720 körül több nemes család (Perneszy, László, Balog, Csapody, Tulok és mások) kezén volt. 1728-ban 12

jobbágy és 16 zsellér lakott a községben, a területeket irtásföldekkel növelték.

A Keresztelő Szent János kápolnát 1732-ben építette Zimmermann György. 1735-ben három filia tartozott hozzá: Ederics, Szentlisló és Tófej.

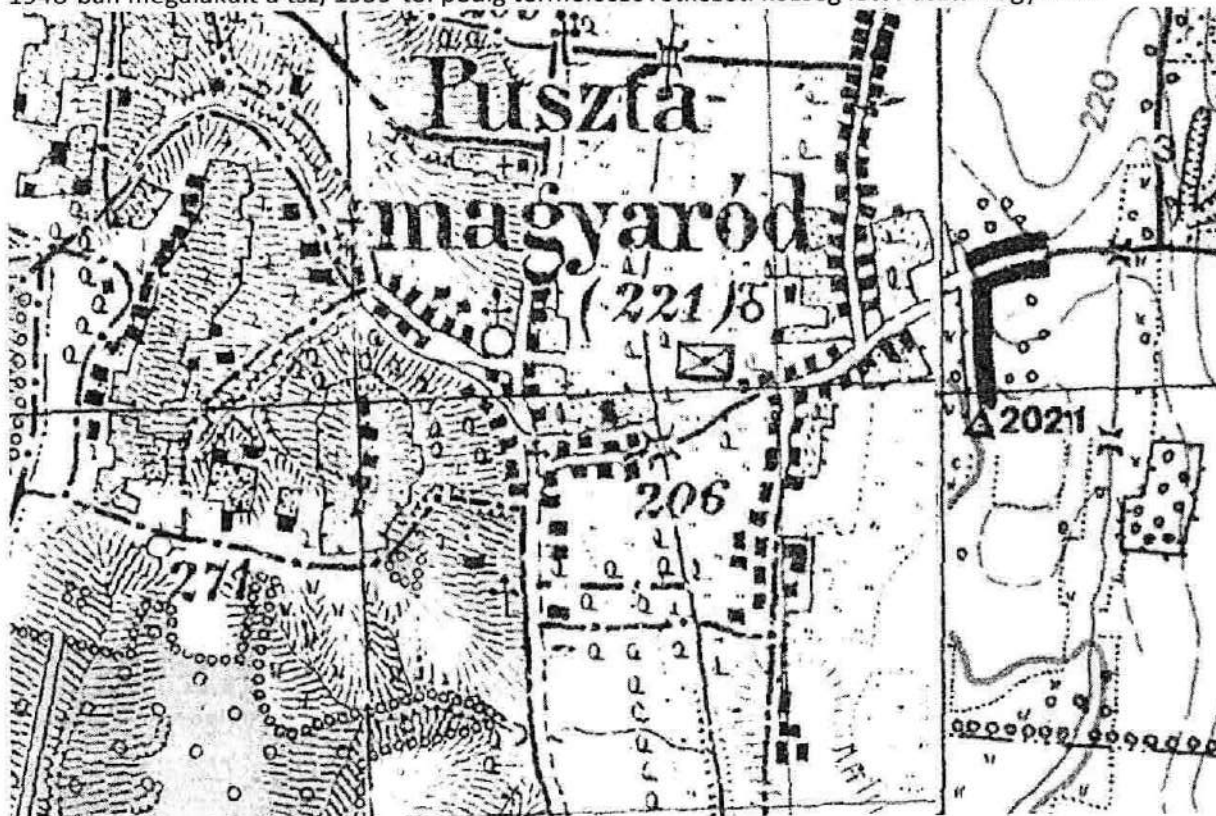
Magyar Királyság 1869-1887

A helységet 1764-ben - megkülönböztetésül a többi Magyaródtól - Nemes Magyaródnak nevezték, s a bánokszentgyörgyi juditatus részeként írják össze. 1778-ban 590 lakos élt a településen, s ugyanekkor a szombathelyi püspökség fennhatósága alá került az egyház.

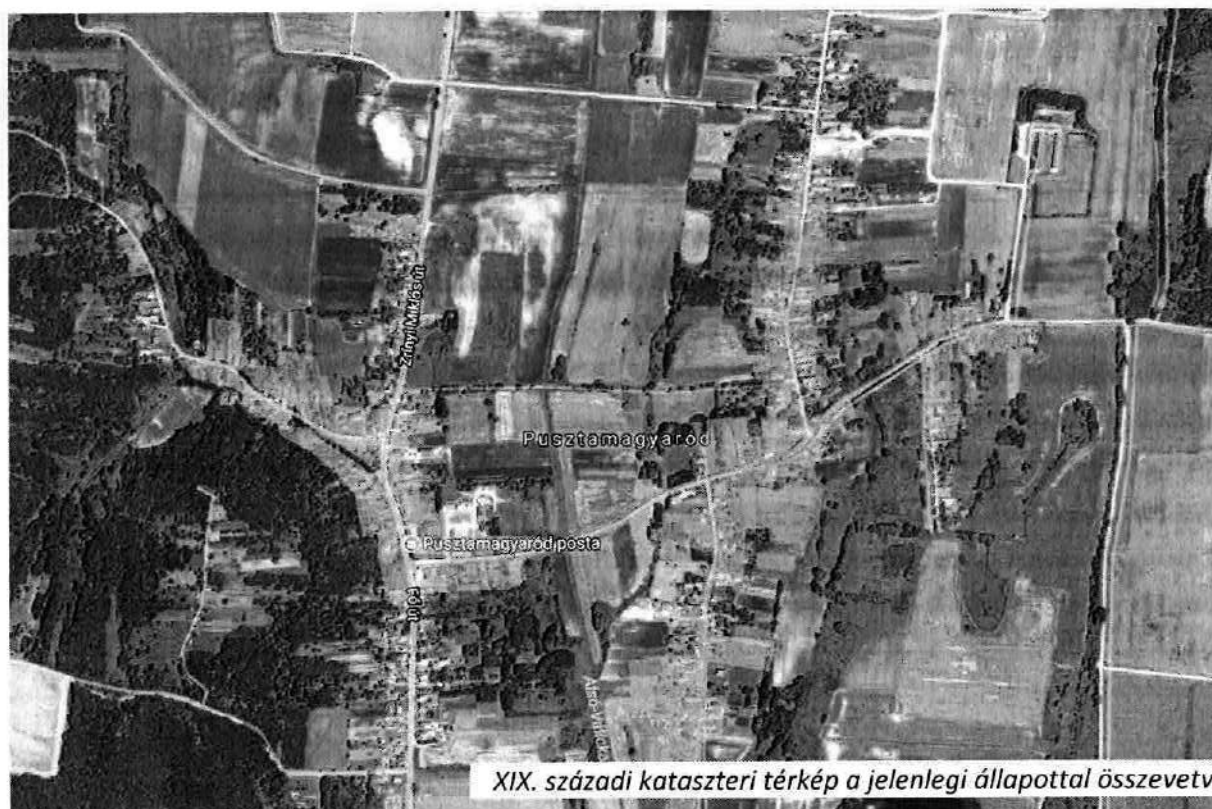
1836-ban az összlakosság 638 fő, többségük római katolikus vallású. Jelentőssé vált a szőlészet-borászat, mely későbbi jólétük alapját is képezte.

1867-ben a kiegyezés után körjegyzőség lett kialakítva. A falu népessége fokozatosan emelkedett, 1890-re 1152 lett a lakosság száma.

1948-ban megalakult a tsz, 1959-től pedig termelőszövetkezeti község lett Pusztamagyaród.

1948-ban a 8 osztályos iskolát államosították, ekkor 4 tanító 174 diákot oktatott. Hat évvel később óvodát és további tantermekeket létesítettek. Ebben a két intézményben folyt a gyermekek nevelése, tanítása egészen 2001-ig. Az 1950-es évektől kultúrotthon, mozi, könyvtár szolgálta a művelődni, szórakozni vágyó embereket. Az egészségügyi ellátást háziorvosi szolgálat és védőnő biztosítja a községben.

XIX. századi kataszteri térkép a jelenlegi állapottal összevetve

1.) A településkép sajátosságai

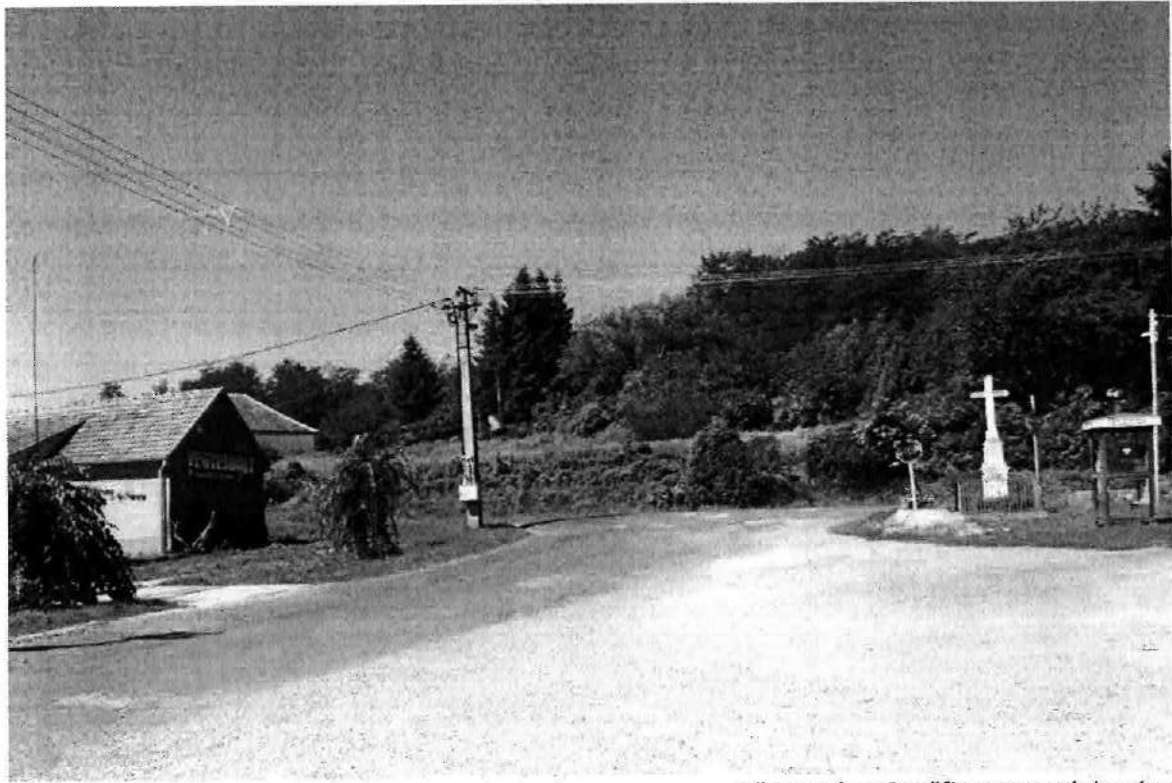
Utcaképek

Fő utca látképe a település határában

Fő utca látképe

Fő utca és a Petőfi utca csatlakozása

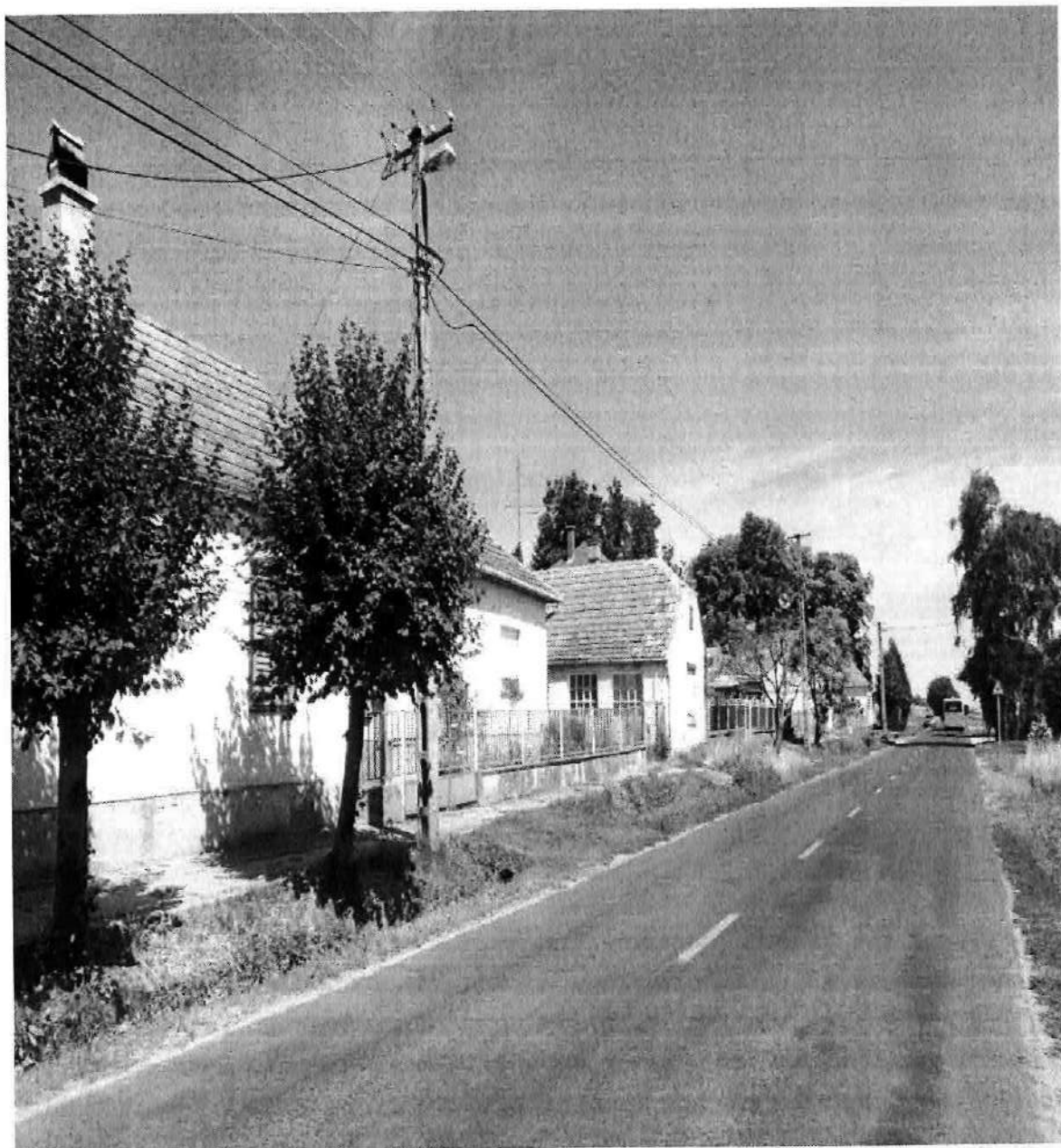

Rálátás a templomkertből a Fő utcára

Rákóczi út

A települést számos, a 70-es évek „ajánlott terveit” követő épület települt, amely a település struktúráját több ponton felülírta.

A történelmi településrészt elérve – a Petőfi utca kereszteződésénél- az épületek jellemzően már az utcavonalra települtek, sátor illetve az utcavonallal párhuzamos gerincű tetővel ellátva.

Az utca keleti oldalán a térfal az intézmények telepítésével ismételtlen hátrahúzódik- iskola- orvosi rendelő- de a számos XX.század első felében épült lakóház az utcavonalon képez térfalat. Emiatt a Fő utca telepítései változatosnak mondhatóak.

A koronkénti telepítések nem csak formavilágukban, hanem telepítésükben is elkülönülnek. A Zrínyi utcában ez szintén megfigyelhető.

Mindkét településrészen jelentős számban találunk belterületi beépítetlen lakóterületet, melyek mielőbbi beépülése a település arculatát, annak megjelenését pozitívan befolyásolnák.

Jellemzően a kétbeltelkes településszövet eredményeként nagy kiterjedésű zártkerti területeket találunk, a település határában szántóföldeket és jelentős méretű erdőségeket.

A lakóépületek jellemzően oldalhatárra telepítettek, minimális előkertet hagyva a közterület felé.

A történelmi településszövet megbecsülése során, nem csupán egyes műemléképületek, épületegyüttesek, utcák, terek védelme a fontos cél, hanem az egész épített települési környezet és az őt befogadó táji környezet jellegvédelme is.

A településközpont területén egységesen megfigyelhetőek az utcával párhuzamos tetőgerincű épületek, melyek jellemzően az utcafrontra telepítettek.

Az utcák kialakítása, a település domborzata, a lakóépületek formavilága egyedi hangulatot ad a településnek, melyben jelentős potenciál rejlik.

Pusztamagyaród település szerkezeti különlegessége a két „elkülönülő” részre osztott belterület, amelyet egymástól gyepes- vizes területek választanak el.

Az organikusan nőtt utcahálózat alakult ki, melynek telkei számtalan helyen nélkülözik a geometriai szabályosságot. A látszólagos rendezetlenség azonban sajátos, környezetre érzékeny belső logikát mutat. Az épületek helykiválasztását leginkább a mikrokörnyezeti adottságok határozták meg.

A XX. századi beépítések a már kialakult főbb útvonalak mentén épültek tovább, ekkor terjeszkedett a Fő út déli irányba és a Zrínyi Miklós utca beépítése egészen a temetőig. A Fő út ezen szakaszán egységesen előkertet tartva, oldalhatárra települtek az épületek, sokszínű formavilággal. Található nyereg és sátozott épület is.

A Petőfi utca DNY-i szakasza a Fő úttól az Ady Endre utcáig továbbra is jellemzően beépítetlenül maradt terület, melyet az Alsó- Válicka patak medre szel át.

A település keleti részén a beépítések a Kossuth utca északi szakasza felé terjeszkedtek tovább, az Ady Endre utcában intenzívebb beépítés a jellemző, de még így is jelentős számban találunk foghíjas területeket, mely megbontja az utcaépet.

A Béke utca keleti szakaszán egy egységes, utcavonallal párhuzamos tetőgerincű épületek kerültek elhelyezésre, a település itt szintén a déli irányba bővült.

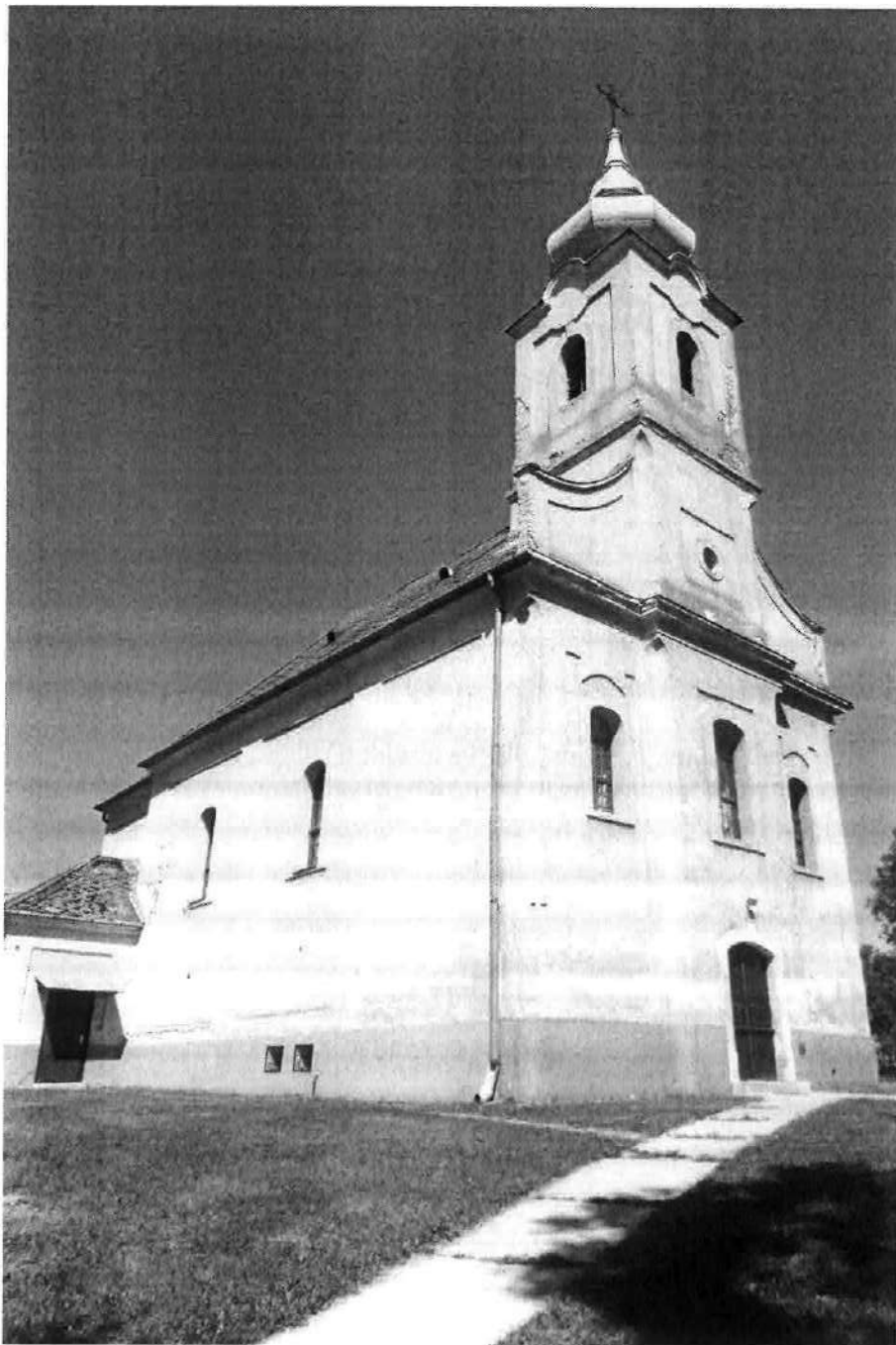

2.Örökségünk, településképi jellemzők, meghatározó építészeti értékek

Nemzetközi jelentősége miatt Natura2000 hálózat különleges természetmegőrzési területeihez tartozik az északkeleti erdőségek egy része („Alsóerdő”).

Helyi védelemben részesül több, a település területén - az egykori uradalmi területeken – található idős fa és facsoport, a Kossuth utca több pontján, valamint a temető területén lévő fasor.

Országos védettségű műemlék a településen, a településen műemléki védettség alatt áll: a XVIII. században épült római katolikus templom, mely a település központjában áll, és a Szent Flórián kápolna, mely a temetőben található, s szintén XVIII. században épült.

Római katolikus temploma Keresztelő Szent János tiszteletére emeltetett, melyet 1974-ben renoválták. Egy tornyos háromszög oromzatos épület műemlék jellegű, csakúgy, mint a Szent Flórián temetőkápolna. A XVIII. század első felében létesült famennyezetes kis építmény 1778-ra már romossá vált. A mai templomot négy év múlva kezdték el építeni, de csak 1830 táján lett teljesen kész. 1924-ben a faszindelyt palára cserélték, 1939-ben a belsejét, majd 1964-ben a külsejét újították fel. Mindkét imahely a római katolikus vallású lakosságot szolgálja.

Szent Flórián kápolna

Helyi védelem

A településen több olyan épület, építmény, illetve terület található, amely vagy építészeti jegyei, vagy helytörténeti jelentősége miatt méltó a helyi védelemre és ki is érdemelte a védettséget.

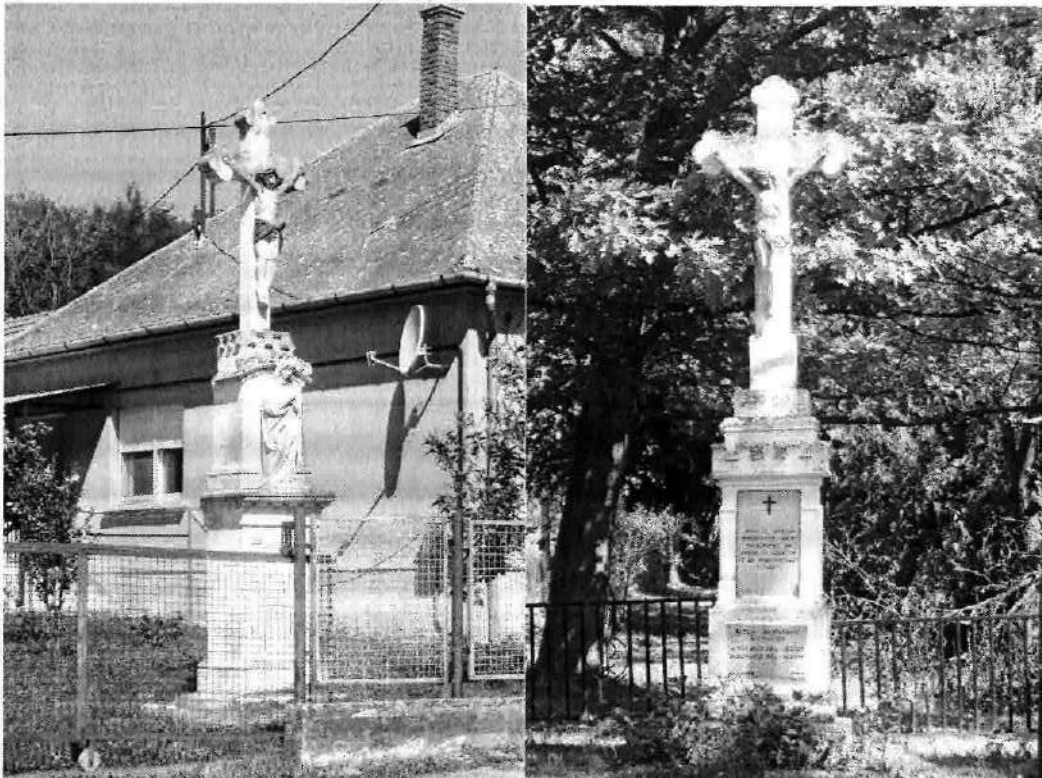

1948-ban a 8 osztályos iskolát államosították, ekkor 4 tanító 174 diákot oktatott. Hat évvel később óvodát és további tantermeket létesítettek. Ebben a két intézményben folyt a gyermekek nevelése, tanítása egészen 2001-ig.

Keresztek

A településen több kőkereszt is található, melyek védelemre érdemesek. Kiemelten fontos, hogy felújításukkor az anyag illetve színezési hűségre törekedjünk. Környezetüket vallási szerepükhöz mértén alakítsuk ki.

Lakóépületek:

A hagyományos épülettömeg, tetőforma, mind a hagyományos építészet elemeit tükrözi.

A község történetileg kialakult, hagyományos utcaképe védelmében a meglévő épületek lehetőség szerint megtartandók. Az új épületek a régi épületek helyére kerüljenek, ezzel is megtartva a kialakult beépítési jellemzőket, telekstruktúrákat.

Szobrok, köztéri alkotások:

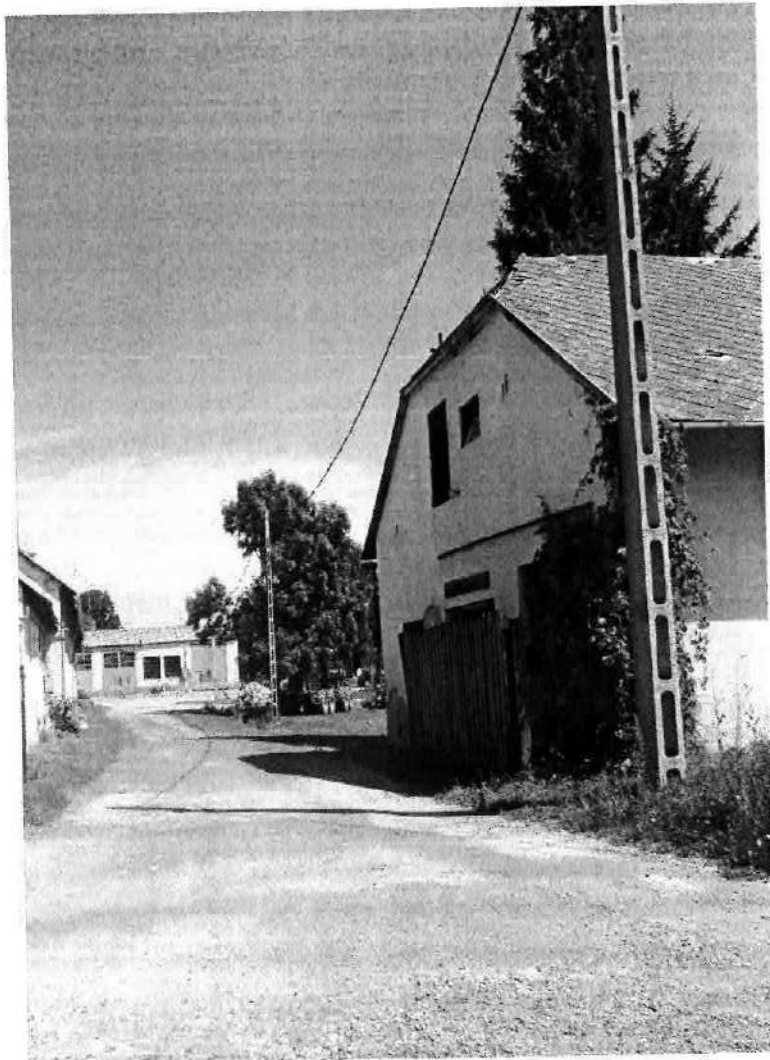
Intézmények

olgaló épületek, melyek a szükséges funkciók, feladatok
kítva. A területek adottságainak megfelelően az épületek
el.

itátása

ez ide sorolt területek
zően heterogén, sem
egységes karakter.

Zöldfelületi jellegű területek a temető területe is, ahol az épület(ek) funkciója mellett - a zöldfelület használata a meghatározó. Ez a temető területére korlátozódik. A temetőben az üzemi funkciójú kiszolgáló épületeken kívül csak megkötéseket tenni, hogy bárhol bármilyen mauzóleum ne épülhessen, ez ugyanis a temető összképét zavarhatja. A síremlékek formájára nem indokolt különösebb megkötéseket bevezetni.

Külterületi, beépítésre nem szánt terület:

A település külterületi, beépítetlen mezőgazdasági- és erdő-területeit foglalja magába. Itt csak foltszerűen találunk beépítést. Külterületen történő épület-elhelyezésnél a tájba illesztésre fokozott gondot kell fordítani, vagy ahol ez nem megoldható, ott védőfásítással célszerű a tájban okozott beavatkozások negatív hatásait enyhíteni.

Településkép, arculati jellemzők bemutatása

Egyes utcaszakaszokon az épületek jellemzően kis léptékűek, keskeny főhomlokzattal nyitnak az utca felé.

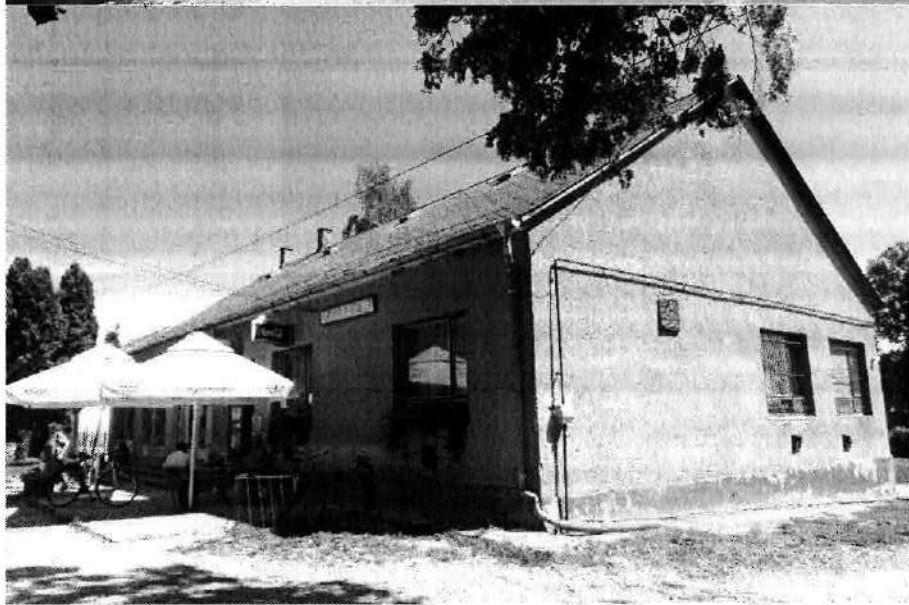
A felújítások során célszerű figyelembe venni az eredeti anyaghasználatot (falfelület, nyílászárók anyaga), így a történelmi formák diszharmóniája elkerülhető.

A Fő utca jellegzetes épületei

A kertes családi házas területeken a lakóépületek korszerűsítése szükségyszerű, több helyen felújításokat kellene végezni a települési értékek megőrzése érdekében.

Műszaki létesítmények

A településképet nagymértékben befolyásolják azok a műszaki létesítmények, melyek a település működéséhez elengedhetetlenek, azonban jellemzően közterületeken elhelyezve a vizuális környezetre jelentős hatásuk van. A legjellemzőbb ilyen létesítmények: transzformátorok, gázfogadók, vízmű-kutak és víztárolók, szennyvíz-átemelők, buszvárók, hulladékgyűjtő konténerek.

Ezekre rendszerint egyedileg az adott helyen lehetne településkép-szempontú javaslatot tenni, pl. takaró sövény, vagy növényzet telepítésével, anyaghasználattal.

Buszmegállók

A buszmegállók emblematikus elemei is lehetnek egy településnek.

Ezért a jelenlegi pusztamagyaródi buszmegállók arculatának fejlesztését, a település karakteréhez megfelelő kialakítását érdemes célul kitűzni. Mindezt időtálló anyagok kialakításával.

Emlékmű a vezetékek „hálójában”

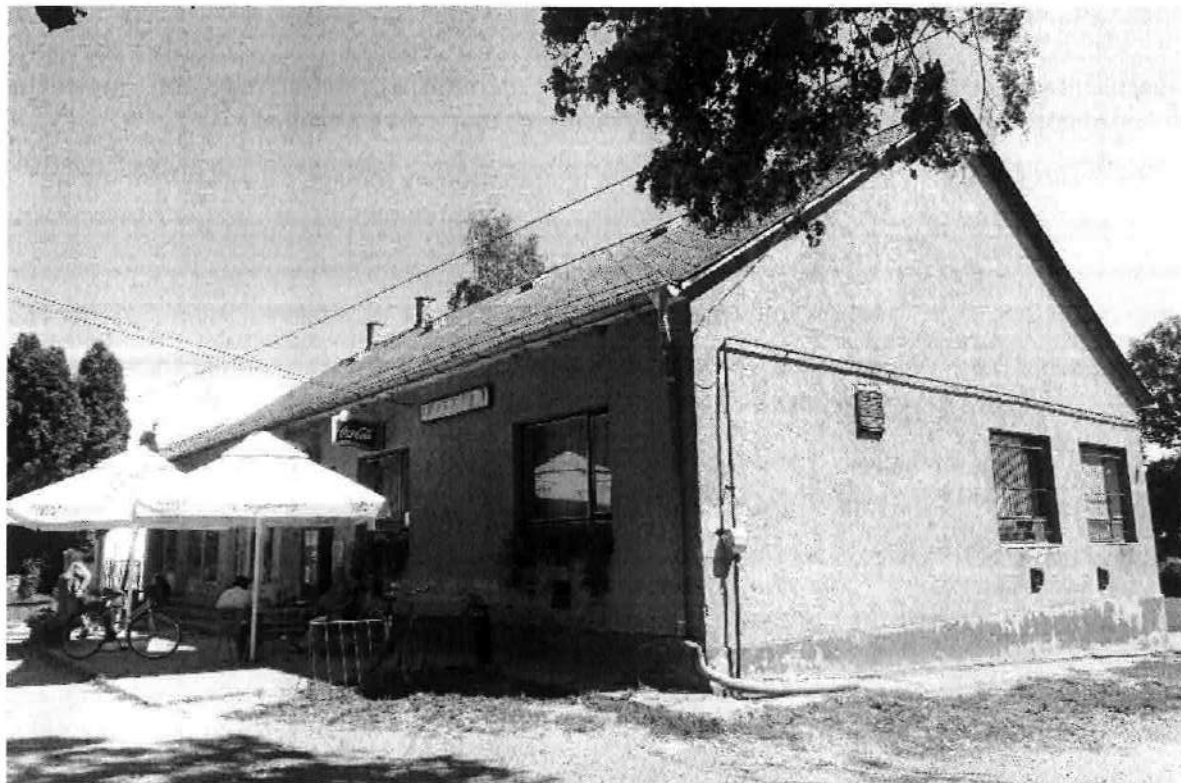
Hidak

A település arculata, jelenlegi struktúrája a Válicka –pataknek köszönhető.
Több híd is található a településen, azonban ezek megjelenésükben csupán műszaki és funkcionális szempontokat követnek.

Reklámok

Település sziluett:

A vertikálisan kiemelkedő objektumok valóságos méreteiknél sokkal nagyobb mértékben befolyásolhatják a település látképét, mivel nagy távolságokból is érvényesülnek.

A település központjában a házak fölé magasodó, a templomtorony tömege a meghatározó elem.

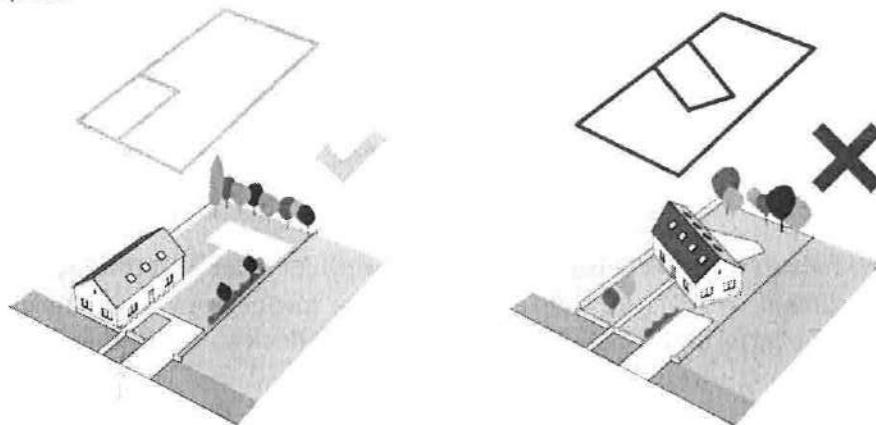
5. Településkép, formálására vonatkozó ajánlások- példák

utcák, terek, köztéri alkotások

(a példaképek többsége nem a településen készült)

Tömeg-alakítási előírások, telepítés

Beépítés:

Odalhatáron álló beépítések jellemzőek, **kialakult előkertek** megtartásával. A melléképületek jellemzően a főépülettel azonos telekhatárra telepítendőek.

Építménymagasság:

A lakóépületek magassága jellemzően földszintes vagy földszint + tetőteres kialakítású. A település arculatának megőrzése céljából célszerű a jövőben ennek a tendenciának a megtartása. A túl magas, többszintes épületek nem illeszkednek az utcaképbe.

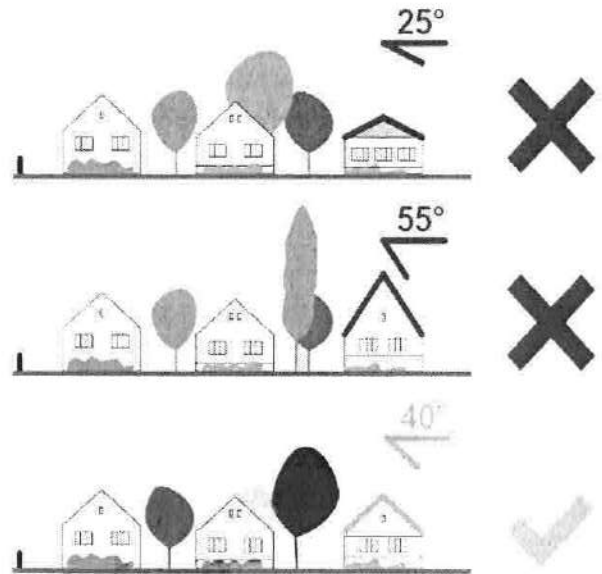

Tetőforma, Tetőhajlásszög:

A településen a lakóházak tetőformája vegyes képet mutat, többsége nyeregtetős kialakítású, de számos sátoztetős épületet is találunk. Ajánlott ezek megtartása, az erősen tagolt tetőszerkezetek mellőzése.

A meglévő házak közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint ami a környezetükben található. A túl lapos hajlásszög nem kívánatos, csakúgy, mint a túl meredek tetők.

A településen fél nyeregtetős épület nem létesíthető.

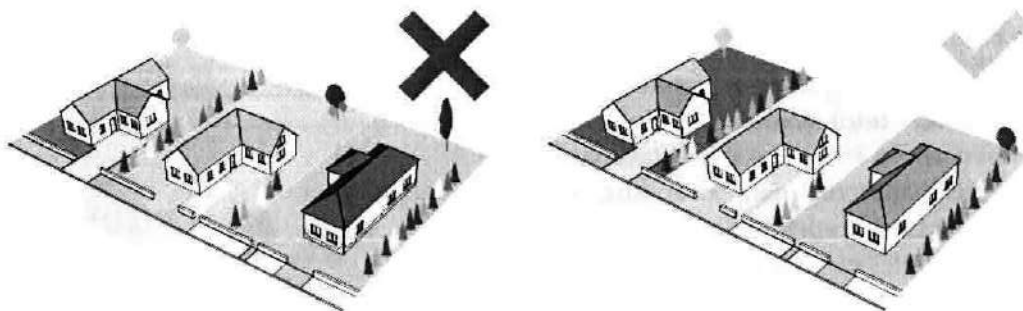

Jellemzően „kockaházak” környéken

Színek- kertés családi házas terület

Szolid árnyalatú homlokzati falszínek ajánlottak. Valamint természetes árnyalatú tetőfedések. Nem használható a településen műanyag hullámlemez, alumínium trapézlemez (gazdasági területeken kívül), mesterséges pala; bitumenzsindely (vörös árnyalat kivételével).

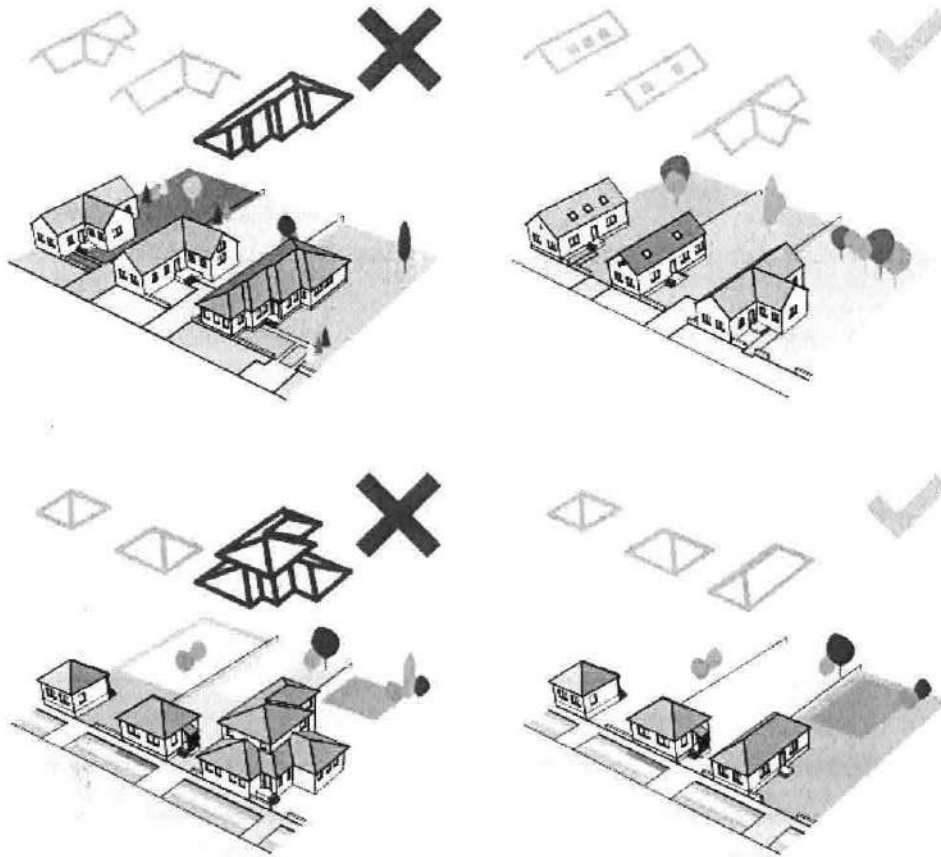
Az épület-homlokzatok és tetőhéjazatok színe az egyik legfeltűnőbb arculati tényező, azonban a színek kiválasztásának szabályozása tulajdonképpen megoldhatatlan feladat.

Tömegformálás:

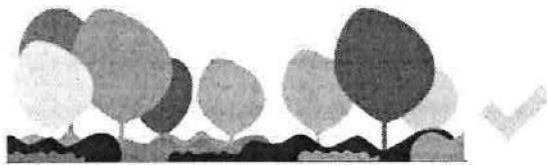
„T” illetve „L” elrendezésű házakat ajánlott tervezni, melyek hossz- és kereszt szárnya legfeljebb 6-8 méter traktusszélességű. Így nyugodt és kiegyensúlyozott épülettömegeket építhetünk, melyek nyeregtetővel lefedve észrevétlenül simulnak a településszövetbe.

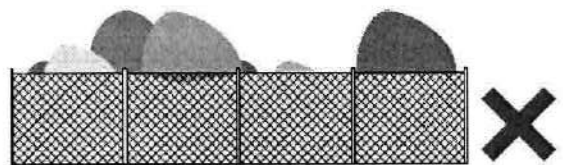
A túlzottan magas, jellegtelen tetőforma, a bonyolult, összetett tömegű lakóház, a rossz homlokzat és tető arány kerülendő. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével szükséges az illeszkedést vizsgálni.

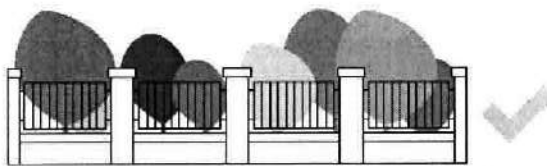
Egyéb építmények létesítése (kerítés, kert, épülettartozékok és kiegészítő építmények)

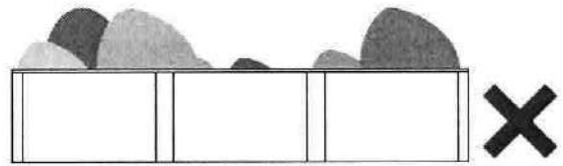
Természetes határ, kerítés növényválasztásból.

Áttört kerítések nádszövettel való zárása nem megfelelő.

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört részzel.

A falszerű áttörésmentes kerítések nem elfogadhatóak.

Figyelemmel kell lenni az anyaghasználatra és színekre. Ajánlott a településen jellemző áttört kerítések építése vagy sövénykerítés meghatározott magassággal. Kerülendők utcafronton a beton és a magas, tömör, falazott kerítéselemek. Előkert szomszédos ingatlanokkal határos szakaszán az utcai homlokzatok beláthatósága miatt szintén kerülendő a magas sövényfalak alkalmazása. Az utcafronti kerítés magassága legfeljebb 1,50 m lehet.

Garázsok:

A garázsok épülettömegének, tetőformájának kialakítása szintén illeszkedjen a település adott területén jellemző tömeg és tetőformáláshoz. Új gépjárműtároló telken belüli elhelyezése új épület esetén a fő rendeltetés szerinti épülettel egy tömegben történhet.

Elhelyezése a lakóépület mögötti zónában célszerű.

Növényzet:

A kertben tájidegen növényeket, az előkertben tömör térfalat képező növényzetet, mely a homlokzat takarását jelenti, nem tanácsos telepíteni.

Reklámok elhelyezése:

Lakóterületen csak az adott ingatlanon működő vállalkozás reklámjának elhelyezése engedhető meg, annak is méretrendi korlátozásával. A településen nem jellemzőek a feltűnő reklámfelületek, a cégnevek feltüntetése a jellemző.

6. Példák, irányvonal

A település jelenlegi megjelenése sok potenciált rejt. Fejlesztése a karakteres épületegyüttesek továbbfejlesztésével, megújításával, azok parkjának rendezésével számos színfolttal gazdagodhat a település, a meglévő formák megőrzésével és megbecsülésével erősíteni szükséges. A felújítások során ezt szükséges figyelembe venni és korhű megoldásokra törekedni.

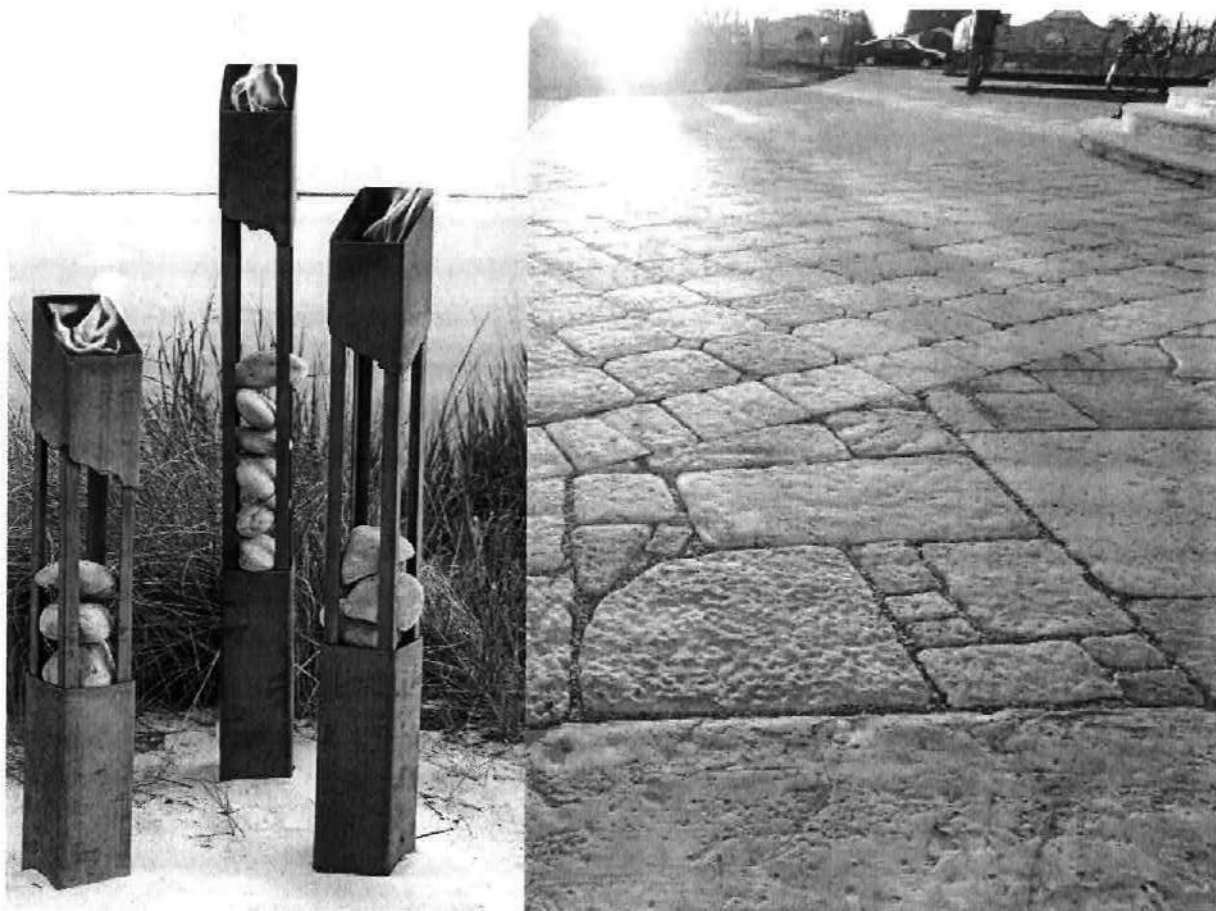
A későbbi felújításokhoz, építésekhez adunk néhány példát, melyet a településképi eljárás során célszerű figyelembe venni. Az alábbiakban felsorolt részleteken a formavilág, anyaghasználat, telepítés az, amit érdemes követni.

Ha a település a meglévő egységes képet meg tudja őrizni és épületeinek, közterületeinek megjelenését javítani képes, a település felértékelődik.

(Fényképek ajánlások, nem a településen készültek)

Köztéri forma- és anyaghasználat

Csekély költségvetésű köztéri alkotásokra teszünk javaslatot, anyaghasználat és kialakítások tekintetében.

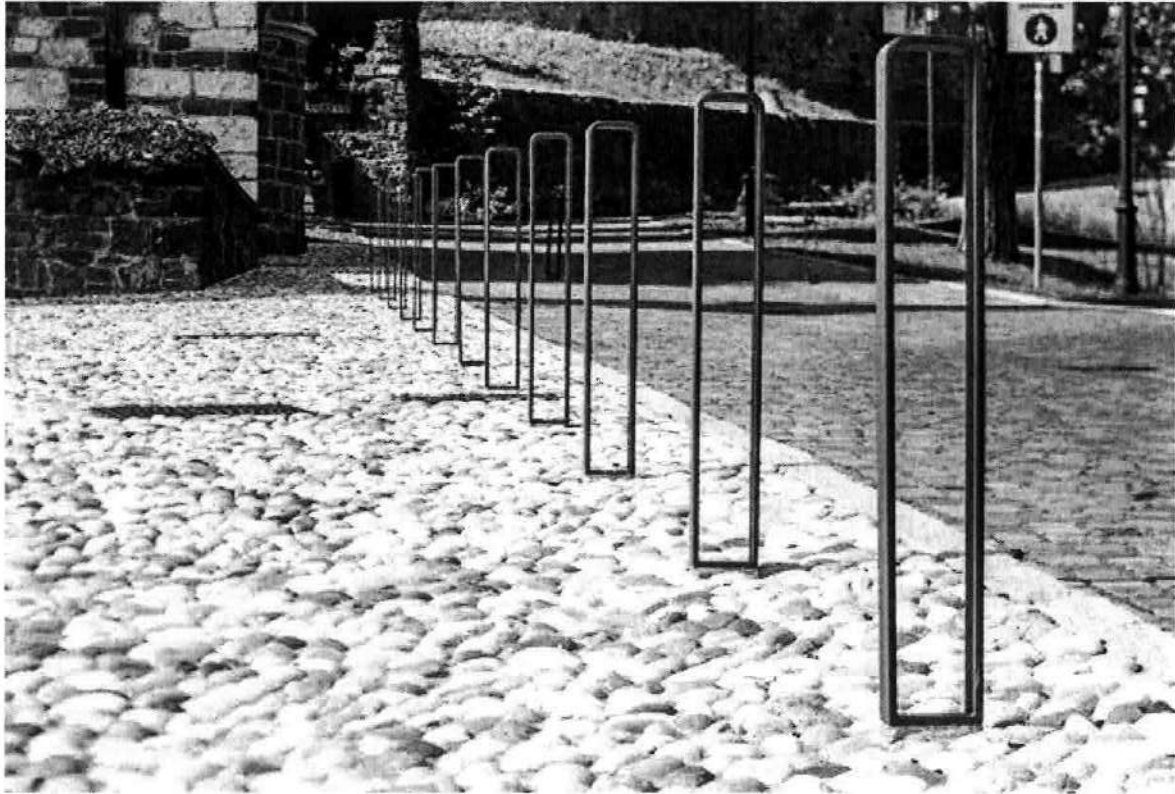

Poliformikus kinetikus utcabútor és köztéri alkotás

Kertek, közparkok, közterületi növényesítés

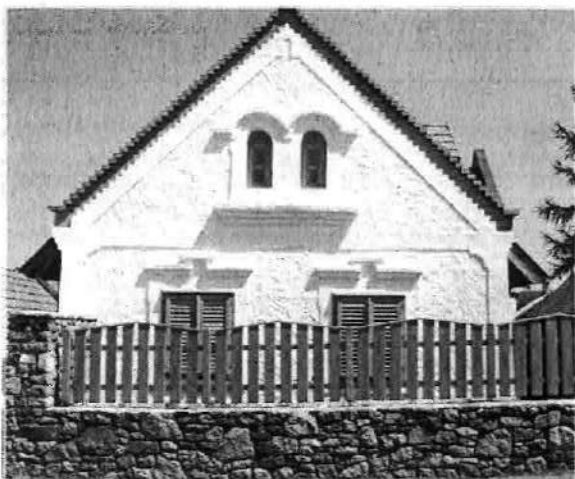

A kertek kialakításánál a helyi, őshonos növényzet telepítését kell előnyben részesíteni. Az előkertek és utcák parkosításánál törekedni kell az épületek léptékéhez illeszkedő növénytársítások ültetésére. Javasolt előnyben részesíteni a vidéki kertekre jellemző dísznövények telepítését, mint egyes rózsafélék, levendula, mályvacserje, hagymavirág, hortenzia stb.

Épületek formavilága, anyaghasználat, kerítések

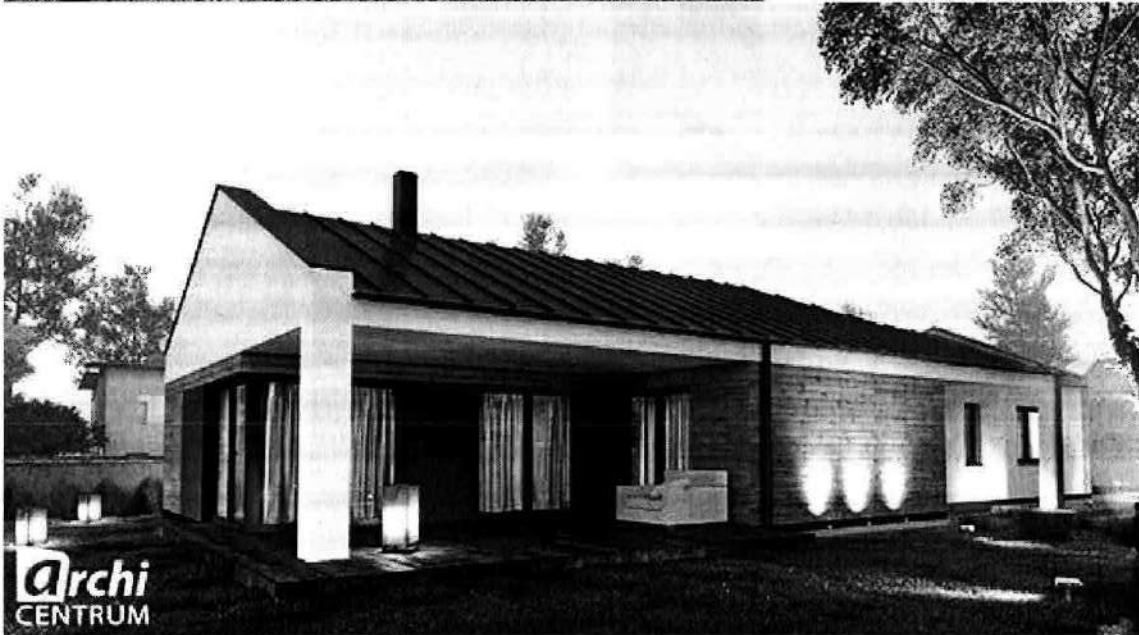

Kialakításkor törekedni kell a hagyományos arányok megtartására, az ablakok megfelelő kiosztására és felosztására.

Anyaghasználat szempontjából érdemes a természetes anyagok – téglá, fa-, kő- és vakolt felületek előnyben részesítése.

A településen lehet használni a modern anyagokat is, melyek jól megférnek a hagyományos kialakítások mellett.

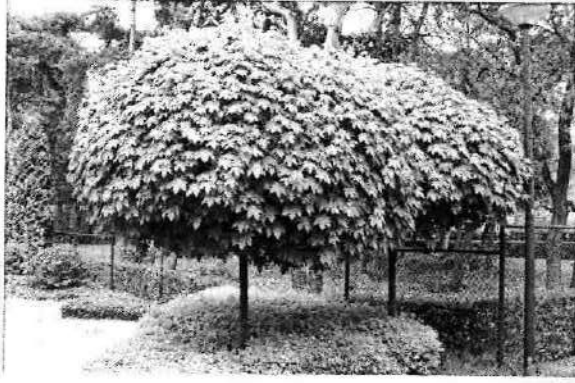
Buszmegállók

A buszmegállók átépítése során törekedni érdemes, hogy a hagyományos környezetbe a település építészeti jegyeit magán viselő, illeszkedő közterületi építmény (Salföldi példa) kerüljön elhelyezésre, időtálló anyagok felhasználásával.

Közterek, park, rekreáció

"Ott ahol a Válicka két felé szalad,
ott lakik a híres Pusztamagyarad." – a víz szerepének megjelenítése a településen

Fasor telepítése javasolt a Petőfi utcára

(Képek forrása: Internet)